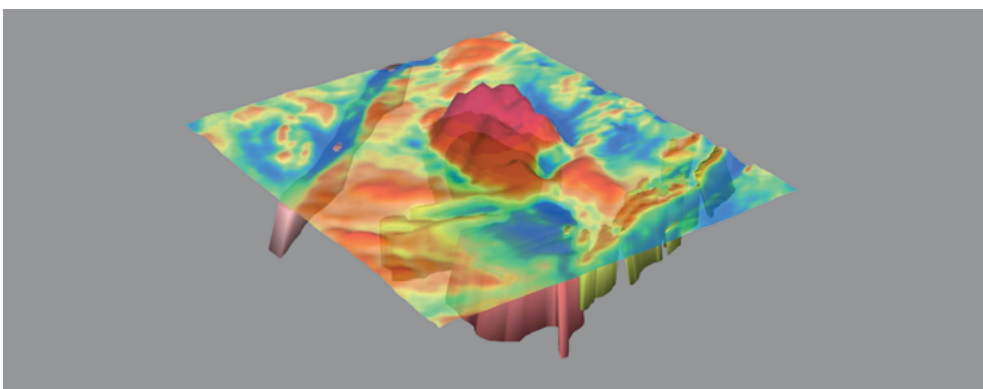

NATUREN MÄNNISKORNA TEKNIKEN

Bergsstaten

Bergsstaten ingår från och med den 1 januari 2009 i SGU som en avdelning med särskilda beslutsbefogenheter. Bergsstaten leds av bergmästaren. Kontor finns i Luleå och Falun. Bergsstaten prövar ansökningar om tillstånd för undersökning och bearbetning av mineralfyndigheter enligt minerallagen (1991:45) samt utövar tillsyn över efterlevnaden av lagen. En viktig uppgift är också att ge information till företag, markägare, allmänhet, länsstyrelser och kommuner.

HANDLÄGGNINGSTIDER

Korta handläggningstider bidrar till en effektiv industriverksamhet hos sökandena. Målet är att handläggningstiden för nya undersökningstillstånd ska vara längst tre månader och för ärenden om förlängd giltighetstid längst två månader. Målen har under flera år nåtts med god marginal (se tabell 5).

Tiden för ansökningar om bearbetningskoncessioner är nästan helt beroende av i vilken grad det behövs kompletteringar av utredningarna i ärendena, framför allt med avseende på beskrivningen av miljökonsekvenserna. Den totala ärendetiden i koncessionsärendena, från ansökningsdatum till beslutsdatum, har varit i medeltal tio månader. Sedan alla nödvändiga uppgifter kommit in från sökanden och samrådet med länsstyrelsen avslutats har handläggnings-

tiden hos Bergsstaten varit mindre än två månader. För de stora grupperna undersökningstillstånd och förlängning av undersökningstillstånd har nedlagd effektiv arbetstid och kostnad för denna mätts, se tabell 6.

Tabell 5. Tid för tillståndsgivning.

	2011 dagar	2010 dagar	2009 dagar
Total ärendetid* för undersökningstillstånd	136	104	147
Handläggningstid** för undersökningstillstånd	66	41	51
Total ärendetid för förlängning av giltighetstid	95	67	39
Handläggningstid för förlängd giltighetstid	52	35	28
Total ärendetid för bearbetningskoncession avseende nya eller utvidgade gruvor (dagar)	310	401	231
Handläggningstid för bearbetningskoncession avseende nya eller utvidgade gruvor	58	44	17

* Ärendetid: tid från inkommen ansökan fram till beslut.

** Handläggningstid: tid från det att alla kompletteringar och yttringar inkommit fram till beslut.

Tabell 6. Nedlagd effektiv tid för beslut om undersökningstillstånd och förlängning av undersökningstillstånd.

	2011	2010*	2009*
Effektiv tid i timmar per beslut	15	–	–
Kostnad i kronor per beslut	6 973	–	–

* System för kostnadsuppföljning har införts under 2011 och därför finns inte motsvarande uppgifter för 2010 och 2009.

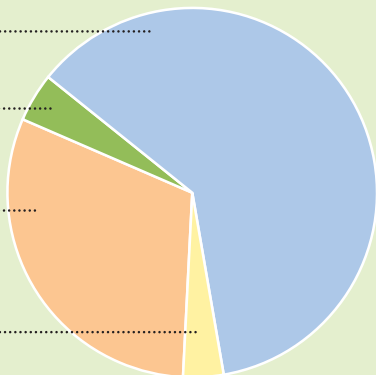
Andel av verksamhetens kostnader.

Geologi för samhällsplanering
63 %

Bergsstaten
4 %

Malm och mineral för industrin
30 %

Forskning och utveckling
3 %

Intäkter och kostnader för Bergsstaten (tkr).

	2011	2010	2009
Intäkter av anslag 24 1:8 ap 1	9 863	9 822	8 622
Intäkter av avgifter m.m.	202	181	204
Intäkter av bidrag	18	26	45
Finansiella intäkter	18	0	0
Verksamhetens intäkter	10 101	10 029	8 871
Verksamhetens kostnader	–10 101	–10 029	–8 871
Intäkter som inte disponeras av SGU	34 271	14 891	11 725
Medel som tillförts statsbudgeten	–34 271	–14 891	–11 725
Årets kapitalförändring	0	0	0

UNDERSÖKNINGSTILLSTÅND

Antalet ansökningar om nya undersökningstillstånd och förlängningar av dessa kan sägas spegla gruvbranschens aktivitetsnivå och framtidsförväntningar.

Antalet ansökningar om nya undersökningstillstånd har minskat något och var 191 stycken 2011 jämfört med 213 året innan. Antalet ansökningar om förlängning av undersökningstillstånd har dock ökat från 304 stycken 2010 till 353 stycken 2011. I många av områdena med befintliga undersökningstillstånd har prospekteringsresultaten varit så intressanta att bolagen har velat satsa på ytterligare undersökningar. Det är ett av många tecken på att aktivitetsnivån i branschen varit hög.

Under året har företagen, enligt ansökningarna, i första hand letat efter guld. Därefter kommer koppar, järn och zink. Dessutom finns ett ökat intresse för sällsynta jordartsmetaller. De nya tillstånden är koncentrerade till de tre malmregionerna i landet: Malmfälten i Norrbottens län, Skelleftefältet och guldlinjen i Västerbottens län samt Bergslagen.

Antalet undersökningstillstånd vid årets slut (ansökningar och beslut om bifall m.m.) framgår av tabellerna 7 och 8.

Tabell 7. Undersökningstillstånd vid årets utgång.

	2011	2010	2009
Areal för gällande undersökningstillstånd (km ²)	16 051	20 289	20 086
Antal gällande undersökningstillstånd	1 139	1 197	1 239
Antal företag med undersökningstillstånd	97	105	104
Antal privatpersoner med undersökningstillstånd	47	80	82

Tabell 8. Tillståndsgivning, antal ansökningar och beslut.

	2011		2010		2009	
	Ansökningar	Beslut om bifall	Ansökningar	Beslut om bifall	Ansökningar	Beslut om bifall
Undersökningstillstånd	191	202	214	174	241	208
Förlängd giltighetstid	353	371	304	214	279	258
Undantag från förbudsår	42	34	39	30	60	43
Bearbetningskoncession	7	2	8	4	4	4

BEARBETNINGSKONCESSIONER

Två bearbetningskoncessioner beviljades under året:

- I Ludvika kommun, Dalarnas län, beviljades Nordic Iron Ore AB bearbetningskoncessionen Blötbergsgruvan K nr 1 för järn, lantan, lantanider och apatit. I ansökan har beräknats att fyndigheten innehåller 14,6 miljoner ton.
- I Ludvika kommun, Dalarnas län, beviljades Nordic Iron Ore AB bearbetningskoncessionen Håksbergsgruvan K nr 1 för järn, koppar, guld och molybden. I ansökan har beräknats att fyndigheten innehåller 28,5 miljoner ton.

Beslutet om bearbetningskoncession för Blötbergsgruvan K nr 1 har vunnit laga kraft. Beslutet om Håksbergsgruvan K nr 1 har inte vunnit laga kraft. Regeringen avsåg under 2011 överklaganden gällande koncessionerna Sahavaara K nr 1 och Brickagruvan K nr 1. Båda besluten har därmed vunnit laga kraft. Rönnbäcken K nr 1 och K nr 2 är föremål för rättsprövning i Högsta förvaltningsdomstolen.

Antalet gruvor med koncession i Sverige var vid årsskiftet 2011/2012 17 stycken, varav 15 stycken är metallgruvor. Reglerna om mineralersättning till staten och markägarna som trädde i kraft år 2005 är tillämpliga på sammanlagt 25 bearbetningskoncessioner. Inom fem av dessa pågår omfattande produktion. Inom två andra pågår förberedelse för malmproduktion. För den gruvbrytning som skedde under år 2010 beslutade bergmästaren om mineralersättningar i början av år 2011. De mineralersättningar som gruvföretagen hade att betala ut till staten och markägarna uppgick till sammanlagt 802 919 kr.

TILLSYN

Tidigare har den årliga tillsynen av gruvorna skett under årets sista kvartal. I fortsättningen kommer huvuddelen av tillsynen att ske under barmarksperioden. Denna omläggning av rutinerna innebär att tillsynen för 2011 skjuts upp ett halvår. Det har fått till följd att tillsyn skett av endast en gruva, Zinkgruvan.

Vid inspektionerna tillämpas en enhetlig arbetsmodell. Den omfattar generell information om företaget samt information om:

- gruvverksamheten – produktion, brytningsmetoder samt planer och möjligheter för den fortsatta brytningen,
- geologi och gruvmätning – malmreserver, koncessionsgränser och riskanalyser avseende ras och
- fältbesök med särskild tyngdpunkt på vad som kommit fram i punkterna ovan.

Från varje gruva i drift tas vartannat år in så kallat säkringsmaterial, dvs. helt aktualiserade gruvkartor i digital form.

Under året har fem stycken klagomål från enskilda, gällande eventuella överträdelser av minerallagen, tagits upp till prövning. Ett av dessa prövades som tvist om ersättning. Inte i något fall har det funnits skäl för bergmästaren att framföra erinringar mot tillståndshavaren. Bergmästaren har i ett fall gjort anmälan till åklagarmyndigheten om eventuellt brott mot minerallagen.

INFORMATION

På www.bergsgstaten.se redovisas bland annat alla gällande undersökningstillstånd samt dagligen uppdaterade uppgif-

ter från diariet. Som komplettering till annonsering i tidningarna publiceras också kungörelser som har samband med tillståndsgivningen.

ÅTGÄRDER AVSEENDE KIRUNA, GÄLLIVARE OCH PAJALA

LKABs planer på fortsatt gruvbrytning i Kiruna och Gällivare väntas inom de närmaste årtiondena innebära en omfattande omvandling av stadsbebyggelsen i dessa kommuner. Ett betydande planeringsarbete görs nu på olika nivåer gällande bland annat kommunernas översikts- och detaljplaner. Samrådsgrupper arbetar på både central och lokal nivå. Bergmästaren deltar i dessa. Bergmästaren avser att bevaka händelseutvecklingen i Pajala på ett likvärdigt sätt. Där är man ännu så länge på planeringsstadiet avseende gruvverksamheten.

STIFTELSEN HÖGANÄS–BILLESOLMS AKTIEBOLAGS DONATIONSMEDEL

SGU är förvaltare av stiftelsen Höganäs–Billesholm vars ändamål är att lämna bidrag till bergmästaren och övrig personal vid Bergsstaten för utveckling i arbetet m.m. Det bokförda värdet av stiftelsens tillgångar vid utgången av år 2011 uppgick till 311 559 kronor. Under år 2011 har SGU erhållit 17 927 kronor i utdelning från stiftelsen.

INKOMSTER

Avgifter i samband med tillståndsgivningen har uppburits med sammanlagt 33 701 380 kronor. Medlen tillförs statskassan direkt. Inkomster inom detta verksamhetsområde uppgår till 212 994 kronor. Av detta belopp är 192 667 kronor ersättningar för information ur mineralrättsregistret.